

Kommunale retningslinjer for motorferdsel i utmark

Meråker kommune

Innhold

Kommunale retningslinjer for motorferdsel i utmark – Meråker kommune.....	2
1. Generell del	2
1.1 Om lovverket	2
1.2. Forhold ovenfor reindrift.....	4
2. Veiledning vedrørende privatpersoner	4
2.1 Utdrag fra motorferdselforskriften	4
Forskrift paragraf 2a Elektriske sykler	4
Forskrift paragraf 5, privatpersoner	4
Forskrift paragraf 6 (privatpersoner og næringsdrivende)	5
2.2. Søknadsrutiner	5
2.3 Krav til søknaden	5
2.4. Retningslinjer for saksbehandling i Meråker kommune	6
Retningslinjer forskrift paragraf § 5:	6
Retningslinjer forskrift § 6	7
3. Veiledning vedrørende utmarksnæring	7
3.1 Utdrag fra forskrift.....	7
Forskrift paragraf 5, næringsdrivende.....	7
Forskrift paragraf 5a	8
3.2 Krav til søknaden	8
3.3. Retningslinjer for saksbehandling i Meråker kommune	8
Retningslinjer forskrift § 5:	8
Retningslinjer § 5a.:	9

Kommunale retningslinjer for motorferdsel i utmark – Meråker kommune

Målet med kommunale retningslinjer er å synliggjøre Meråker kommune sin praksis innenfor gjeldende regelverk for motorisert ferdsel i utmark, krav til søknaden og saksbehandlingen.

Videre er det et mål om at denne informasjonen skal redusere unødvendig og ulovlig motorisert ferdsel i utmark, samt å gi en mer effektiv saksbehandling gjennom:

- Hva det kan gis dispensasjon til
- Hva det ikke kan gis dispensasjon til
- Krav til søknad
- Tidsfrist for søknad

Spør gjerne saksbehandler om hjelp på forhånd av en søknad hvis dere er i tvil om bestemmelser for deres kjøreformål.

Veiledningen tar for seg deler av:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) LOV-1977-06-10-82
- Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag FOR-1988-05-15-356

1. Generell del

1.1 Om lovverket

Hovedregelen er at motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag ikke er tillatt.

Unntakene fremgår av lov og forskrift.

Ved behov for motorferdsel i utmark utover dette kan det gis dispensasjon gjennom vedtak enten gjennom loven, eller gjennom forskrift.

Formålet med motorferdselloven er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivsel.

Med motorferdsel menes i denne loven bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykkel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt/motorfartøy, samt landing og start med motordrevet luftfartøy (helikopter, fly).

Med utmark menes udyrka mark som etter lov om friluftsliv § 1 a første ledd ikke regnes som innmark eller like med innmark. Setervoll, hustomt, engslått, kulturbeite og skogplantefelt som ligger i utmark, regnes i denne lov like med utmark.

Veg i utmark som ikke er opparbeidet for kjøring med bil, anses i denne lov som utmark. Det samme gjelder opparbeidet veg som ikke er brøytet for kjøring med bil.

Tillatelser som er hjemlet direkte i loven er som hovedregel gjeldende for næringsdrivende (bl.a. jord-, skogbruk og reindrift), offentlige tjenester og anlegg, og gjelder altså ikke privatpersoner. Gjelder kun nødvendig transport i næring, offentlig tjeneste og drift av offentlig eller større anlegg.

Motorisert ferdsel i utmark med direkte hjemmel i jord- og skogbruksnæring skal være nødvendig, og være en del av gårdsdriften. Det vil si at gården drives av eier som en egen næringsvirksomhet, og transporten i utmark er nødvendig i forhold til drift av gården. Har transporten ingen tilknytning til egen næringsdrift av gården har ikke transporten direkte hjemmel i motorferdselloven. Næringsdrivende innen jordbruk vil si at du er merverdiavgiftspliktig eller fører næringsoppgave.

Direkte hjemmel til motorferdsel i utmark for reindriftsnæring, gjelder reindriften/reineierne selv, eller de de har ansatt/arbeidsavtale med og gitt et arbeidsoppdrag.

Forskrift om motorferdsel i utmark gir kommunen anledning til å innvilge søknader ut fra bestemte formål og kriterier.

Reglene for motorferdsel på snøføre er mindre strenge enn for barmark. Det er fordi kjøring på snø gir mindre varige skader på terreng og vegetasjon. Det meste av nødvendig transport i utmark skal i hovedsak gjennomføres på snøføre. Dette hensynet tilligger også transport med direkte hjemmel.

For å hindre/ redusere skade på naturmangfoldet, skal alle søknader/tiltak også vurderes i forhold til Naturmangfoldloven.

I Meråker kommune er det ingen egen forskrift for ferdsel med motorfartøy (båt o.l.). De nasjonale føringene gjelder.

Tidsrom for tillatelser til motorferdsel i Meråker med snøscooter er i dag 1.12. – 30.4. og gjelder for hele kommunen. Det er ikke tillatt å kjøre snøscooter i dette tidsrommet hvis marka ikke er snødekt.

Loven «§ 4 (tillatelser med direkte hjemmel)», siste ledd:

«Ferdsl med motorfartøy er tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Kommunen kan likevel bestemme at ferdsel som nevnt helt eller delvis ikke skal være tillatt.»

For motorferdsel til vanns må båteier/båtfører forholde seg til:

- Lov om fritids- og småbåter
- Forskrift om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt
- Forskrift om begrenset fart ved passering av badende og forbud mot ferdsel m.v. innenfor oppmerkede badeområder
- Lov om friluftslivet

Nasjonalparker og naturreservater har som regel egne forskrifter som krever dispensasjon for motorisert ferdsel innenfor nasjonalparken eller naturreservatet. Pr august 2018 er det 4 naturreservater og en nasjonalpark i Meråker kommune.

Loven «§ 6 (tillatelser etter søknad)»

«Når særlig grunner foreligger, kan kommunen gi tillatelser til bruk av motorfartøy eller luftfartøy som ellers ikke kan finne sted etter denne love eller med hjemmel i lov»

Etter denne lov paragrafen kan kommunen innvilge tillatelser til letting og landing med helikopter. Avgjøres av offentlig tjenestemann, krever grunneier sin tillatelse, tidspunkt for flyvning, punkt for start og landing. Det bør og være kontakt mellom reindrift og søker før flyvning finner sted.

1.2. Forhold ovenfor reindrift

I Meråker kommune er det to reindriftdistrikt. Skille går etter Tevla og Stjørdalselva. På nordsiden har vi Feren reinbeitedistrikt (Gasken Lante Sitje) og på sørsiden Essand reinbeitedistrikt (Saanti Sijte). Rein bruker ulike områder av kommunen på ulik årstid. Begge reinbeitedistriktene har helårsdistrikt innenfor Meråker. På våren i skiftet mars/april flytter rein inn i kalvingsområdene. I dette tidsrommet og på forsommeren er rein på linje med vilt sårbar for forstyrrelser. Det er ikke foretatt noen terrenginndeling i Meråker med tanke på ulike beiteområder i forhold til motorferdsel. Reindriften får kopi av alle motorferdseltillatelser som gis i kommunen utenom til regulerte hytteområder. Det vil i grove trekk si alle tillatelser utenom hyttene på Fjergen. Det henstilles i alle tillatelser til at det tas tilbørlig hensyn til rein og reindriften. For enkelte tillatelser i spesielt i sørdelen poengteres at rein kommer inn i området for kalving i starten av april.

Ved problemer mellom motorisert ferdsel og reindrift kan reindriften sette begrensninger og krav med hensyn til sin rein og reindrift.

2. Veiledning vedrørende privatpersoner

2.1 Utdrag fra motorferdselsforskriften

§ 2a. Elektriske sykler kan brukes i utmark. Med elektriske sykler menes sykler som er utstyrt med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25 kW som reduseres gradvis ved økende hastighet og opphører ved 25 km/t eller tidligere hvis sykelisten slutter å trå. Sykkelen kan ved motorkraft alene nå en maksimal hastighet på 6 km/t

Forskrift paragraf 5, privatpersoner

Forskrift § 5 omfatter dispensasjonsbestemmelser som bare gjelder for bruk av snøscooter, og etter skriftlig søknad kan kommunestyret eller organ som er delegert slik myndighet gi tillatelse. Dispensasjoner etter forskrift § 5 er delegert til kommunal tjenestemann i Meråker kommune.

b) funksjonshemmede

c) Eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet brøytet bilveg

e) Transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første ledd bokstav g.

f) Gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og

omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner. Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.

ATV med belter omfattes ikke av § 5 i forskrift, og må i tilfeller det er påkrevet å bruke på vinterføre omsøkes etter § 6 i forskrift.

Forskrift paragraf 6 (privatpersoner og næringsdrivende)

§ 6. I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover §§ 2, 3, 4 og 5 dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

I Meråker behandles søknader etter § 6 av KKK (Komité for kommunal utvikling).

2.2. Søknadsrutiner

Det må søkes i god tid før planlagt kjøring (det kan påventes 2-3 uker før behandling og svar på søknad). Søknader skal være skriftlig, elektronisk skjema eller PDF skjema som skrives ut manuelt.

Søknader etter forskrift § 6 må sendes inn i god tid før eventuell kjøring da disse sakene kun behandles på fastsatte møtedatoer i KKK, senest 14 dager før aktuell møtedato. Møtedatoer kunngjøres på kommunens hjemmesider under Møteplaner det aktuelle året.

2.3 Krav til søknaden

Søknad om dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag skal inneholde følgende opplysninger:

- Navn og fullstendig adresse på søker eller den dispensasjonen skal gjelde
- For søknad om transport av bagasje og utstyr til egen hytte skal det opplyses hvem som er eier(e). Ved flere eiere gis det kun en tillatelse etter § 5 c). Som hytteeier regnes den/de som er hjemmelshaver på den enkelte hytte (den/de som hytta er tinglyst på).
- Startpunkt og endepunkt for kjøring skal navngis
- Tidsrom/tidspunkt for kjøring
- Antall turer det søkes om
- Opplysninger om kjøretøy/regnr.
- Dato og underskrift

Vedlegg til søknaden

- Grunneier/grunneiere sin tillatelse til motorisert ferdsel i utmark.
- Kart med inntegnet kjørestrækning (*etablert løypenett skal i størst mulig grad benyttes*)
- Legeattest dersom det søkes etter § 5 b). Det skal benyttes eget skjema beregnet på motorferdsel
- For vedblink: Kart med inntegnet vedblink og transportrute. Vedblink og omsøkt transport vil bli vurdert ut fra brukssted/vei
- For nasjonalpark/verneområder: Dispensasjon fra verneforskriften

Ufullstendige søknader kan returneres. Det søkes fortrinnsvis om et formål for hver søknad.

2.4. Retningslinjer for saksbehandling i Meråker kommune

Retningslinjer forskrift paragraf § 5:

§ 5 b) funksjonshemmede, kan benyttes i forbindelse med transport til følgende formål:

- transport til egen hytte, gis for inntil 4 år
- enkeltturer til spesielle formål som f.eks. isfiske på bestemte vann i nærheten av «trafikkert» område

Tillatelsen gjelder også for ledsager, dersom det framgår av legeerklæring at ledsager er nødvendig.

Det skal ikke gis tillatelse til transport av funksjonshemmet til områder langt til fjells eller til områder det ellers normalt ikke blir gitt tillatelse.

Det skal ikke gis tillatelser ut fra generelt grunnlag som «turkjøring».

Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er bevegelseshemmede går ikke inn under denne bestemmelsen.

Øvrige søknader fra funksjonshemmede/bevegelseshemmede behandles etter forskrift § 6.

§ 5 c) eier av hytte for transport av bagasje og utstyr...

- Det skal kun gis dispensasjon til hytteeier og dennes familie (hytteiers ektefelle eller partner, foreldre, besteforeldre, barn og barnebarn) for frakt av bagasje og utstyr til egen hytte. § 5 c) kan og gis til leier av hytte. Det gjelder kun utleie på åremål, og gis kun til leietager oppgitt i kontrakt. Tillatelse til transport etter § 5 c) gis ikke til leid hytte for sesong eller helg
- det gis bare en tillatelse til hver hytte,
- mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet brøytet bilveg,
- tillatelse gis for inntil 4 år, med inntil 20 turer/år
- hytte leid på åremål betraktes som egen hytte.

Det skal være samsvar mellom vilkår gitt i dispensasjonen og det faktiske transportbehovet. Det vil si at transportbehovet skal være reelt, ren persontransport er ikke tillatt. Personer kan sitte på, dersom dette ikke medfører ekstra turer.

Kommunen skal i tillatelser etter denne bestemmelsen kartfeste eller på annen entydig måte angi hvilke trasé som skal benyttes.

I områder hvor det gis flere tillatelser etter samme strekning skal det kun brukes en hovedtrasé. Eksempel parkering Thune til start hytteområde ved Fjergen.

§ 5 e) transport av ved utover det som følger av denne forskrift §3.....

Bestemmelsen skal brukes i forbindelse med transport av ved hogd på annen eiendom eller transport av ved fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel. Kjøretrase skal være korteste mulige strekning fra vedteig og til bopel eller brøytet veg. Tillatelse til transport fra vedteiger langt fra bruksområde, eller vei som passerer nærmere liggende vedteiger innvilges ikke.

§ 5 f) gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner,

Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner som har som hovedmål å hjelpe andre mennesker, for eksempel. Røde Kors, LHL, pensjonistforeninger og lignende. Tillatelse kan ikke gis til idrettslag, snøscooterklubber og

lignende medlemsorganisasjoner og heller ikke til mer løselig organiserte lag, grupper eller til familier.

Retningslinjer forskrift § 6

§ 6 I unntakstilfeller kan kommunestyret- eller et annet folkevalgt organ.....

- søkeren må framvise særlige behov
- behovet må ikke knyttes til turkjøring
- behovet må ikke kunne dekkes på annen måte
- behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra mål om å redusere motorferdselen til et minimum

Denne paragrafen er en unntaksparagraf, og gjelder for transport som det ikke kan gis tillatelse til etter andre mer spesifikke paragrafer. Eksempler kan være; oppsetting og vedlikeholdt av topturposter om vinteren, transport av funksjonshemmede barmark, Akutt vedlikeholdsbehov bygninger langt fra vei.

Bestemmelsen skal vurderes strengere på barmark enn på vinterføre.

Transport av funksjonshemmede på barmark skal kun gis etter traktorveier, gruslagte stier, eller godt etablerte leder.

Dispensasjon for barmarkskjøring for transport av byggemateriale skal bare gis helt unntaksvis og kun etter traktorveier. Slik transport skal i hovedsak henvises til transport på vinterføre, alternativt bruk av helikopter.

3. Veiledning vedrørende utmarksnæring

3.1 Utdrag fra forskrift

Forskrift paragraf 5, næringsdrivende.

Forskrift § 5 omfatter dispensasjonsbestemmelser som bare gjelder for bruk av snøscooter, og etter skriftlig søknad kan kommunestyret eller organ som er delegert slik myndighet gi tillatelse.

§ a) fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg

- transport mellom bilveg og hytte,
- tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,
- transport for massemedia på reportasjeoppdrag,
- transport av funksjonshemmede,
- transport av ved,
- transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,

d) kjøring i utmarksnæring for fastboende

Forskrift paragraf 5a.

Forskrift § 5a. omfatter dispensasjonsbestemmelser om transport i utmarksnæring og omfatter bar mark og snøføre, og etter skriftlig søknad kan kommunen gi tillatelse til bruk i samsvar med bestemmelsene:

«§ 5a. Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser m.v., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret. Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspliktig, kan tillatelsen forlenges med fire år av gangen.»

3.2 Krav til søknaden

Søknad om dispensasjon for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag skal inneholde følgende opplysninger:

- Navn og fullstendig adresse på søker.
- Opplysninger om kjøretøytype/er
- Formålet for transporten.
- Startpunkt og endepunkt for kjøring skal navngis. Tidsrom/tidspunkt for kjøring. Antall turer det søkes om skal også oppgis (§ 5 d) og § 5a.)
- Eventuelt navn på andre sjåfører
- Dato og underskrift.

Vedlegg til søknaden

- Kart med inntegnet kjørestrekning
- Næringsoppgave
- Bekreftelse på tillatelse for kjøring på annen manns grunn
- For nasjonalpark/verneområder: Dispensasjon fra verneforskriften

Ufullstendige søknader kan returneres.

3.3. Retningslinjer for saksbehandling i Meråker kommune

Retningslinjer forskrift § 5:

§ 5 a) Det kan innvilges et mindre antall private leiekjøringsordninger for å dekke transportbehovet til hytteeiere og andre som av en annen grunn ikke har anledning til å utføre transporten selv. Det kan bare innvilges til fastboende som kan gjøre det i ervervsøyemed som har snøscooter i næring.

§ 5 d) Bestemmelsen skal kun benyttes i forbindelse med drift av utleiehytter i fjellet:

- Dispensasjon skal kun gis til eier av utleiehytter.
- Dispensasjonen kan brukes i forbindelse med frakt av overnattingsgjester, bagasje og utstyr til selve driften av hyttene.
- Det åpnes for at eier av utleiehytter kan kjøpe denne tjenesten, men det må dokumenteres at dette er kontraktfestet eller at det er etablert et ansettelsesforhold.
- Dispensasjon skal kun gis for et år om gangen.

Retningslinjer § 5a.:

Kjøring etter denne paragraf skal følge traktorvei på barmark.

Det skal framlegges næringsoppgave ved søknad om dispensasjon som dokumenterer en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder for er momspiktig. Transport av utstyr for drift av slike hytter skal så langt det lar seg gjøre fraktes inn på vinterføre.